

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca. 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 1 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 6 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Baj van.

A magyar király tegnap reggel Budapestre érkezett, hogy ott személyesen tárgyaljon a parlament és a politikai közélet vezérférfiaival a kabinetválság miként való megoldása iránt.

Kétségtelenül nehéz és kényes szerep az, melyet ebben a kivételes körülmények között előállott válságban a királynak betöltenie kell.

Ismereteseek már nagyjában azok a viszonyok, melyek a kormányzati politika terén az utóbbi napokban felmerültek.

Már most is tudható, hogy annak a férfinak, kit a korona a Wekerle-kabinet örökének átvételére meghívott, minddeddig nem sikerült a kabinet alakítási kísérlet. Ez a kísérlet éppen annak a pártnak az ellenzésén szenvedett hajótörést, a mely párt a maga nagy számbeli erejével a most már elbocsátott Wekerle kormányt támogatta, s a mely párt legutóbbi értekezletén egyhangú megállapodás képpen kimondotta, hogy ő más kormányt mint a Wekerlét nem hajlandó támogatásában részesíteni.

Ez annyit jelent, hogy az eddigi parlamenti többség ebben a kérdésben ellentétbe helyezkedik magával a koronával is és nem érez magában hajlandóságot arra, hogy még a jelen kormányzati politikát is más férfiak által folytattassa, mint ama férfikkal, a kik a Wekerle-kabinet megalakulásakor megállapított politikai program keresztfülvitelére vállalkoztak.

A szabadelvű párt tehát nem csak a Wekerle-kabinet politikai programját kívánja teljességében fenntartani, hanem azokat a személyeket is, a kik ezt a politikát inaugurálták, s a mely politika követésére maga a párt is ugyszólva letette a — hűségesküt.

Az tehát, hogy Héderváry gróf nem képes a szabadelvű párt kebeléből megalakítani a kabinetjét, az egyenesen annak tulajdonítható, hogy a kormánypárt személyi kérdést is csinált a jelen politikai válságból, s most már alig lehet más választása a koronának, mint vagy meg nyerni, a pártot egy új vezér számára, vagy pedig visszaállítani a régi állapotot.

A válságról szóló hírek közt azt is olvashatni, hogy, mert Héderváry grófnak nem sikerült a kabinetet a szabadelvű párt kebeléből megalakítani, felhatalmazást nyert a királytól arra, hogy esetleg a párton kívül álló vezérpolitikusokból is kérjen fel a kabinetbe való belépésre.

Mint hogy egy ilyen elemekből látható, tehát koalíciós kormányának a parlamentben a mai viszonyok között egyáltalán lehetetlen többségre szert tenni előrelátható, hogy az esetleg ilyen elemekből megalakítandó kabinet a parlamentben már az első érdemleges szavazásnál kisebbségben marad.

És ekkor megint előáll az a kényes helyzet, hogy az alakítandó új kabinet a nemzetre appelláljon és a parlamentet feloszlassa, vagy pedig az a másik eset, hogy mert ily módon sem sikerülven a többséget összehozni az új kormány letegyje mandátumát.

Bármint is fejlődnek a viszonyok, egy bizonyos, hogy a korona az újabb alkotmányos korszakban még soha sem volt ily nehéz és kényes helyzetben, de viszont a nemzet sem állott még olyan helyzet előtt mint most a mikor egyáltalán nem látja a kibontakozás útját.

A közel napok, esetleg órák tán vetnek már világot erre a páratlanul összekuszált és bizonytalan helyzetre.

Politikai hír.

A Times a magyar kormányválságról.

Az angol világlap egy még június 1-éről kapott bécsi táviratában valóban meglepő határozottsággal mondja ki, hogy Khuen-

Héderváry gróf a király sürgős kéréseire a siker minden reménye nélkül, vállalta el a kabinetalakítást, pedig nem sikerülés esetén a korona előtt egyetlen alternatíva gyanánt egyedül Wekerle visszahívása áll. De ez csak akkor történhet meg, ha valami non putarem nem következik be Magyarországon, hol mint a Kossuth-tüntetések világosan megmutatták, sokkal erősebb ma a nemzeti érzet, mint Európa bármely országában.

A T. Ház.

Budapest, június 4.

A ház mai ülése iránt, daczára, hogy elterjedt hír szerint a kormány ma fog a válságra vonatkozólag a képviselőházban nyilatkozni, mindazonáltal a közönség sokkal kisebb érdeklődést tanúsított, mint bármely más hasonló alkalommal. A Sándor-utcán alig gyűlt össze 200 ember, az is csendesen viselkedett. Wekerle és Jókai Mór, mikor a házba jött, kapott ugyan néhány éljont, de bizony nagyon vékonyat. A karzatok se teltek meg egészen a tanácssterem pedig éppen nem mutatott olyan képet, mintha egy nagy, történelmi esemény volna készülöben.

Sohol semmi nyoma annak a komor, sejtelmes hangulatnak mely nemcsak a Tisza, hanem a Szapáry bukásakor is elfogta a Házat. Olyan volt az akkor, mint egy erdő, mikor vihar van készülöben.

A fők zizegve hajladoznak, a napfény megsárgul a vizen és mezőn sötét árnyékok suhannak végig. Ember, állat érzi ilyenkor, hogy az elemek csatára fognak kelni s reménnyel vegyes aggodással tekint a kavargó fellegekre. Ma mindennek nyoma sem volt. Szinte ugy tetszett, mint ha nem is egészen komoly dologról volna szó s az emberek, a kik összejöttek, csak egy szerep eljátszását várnák s nem egy történelmi eredmény-lefolyását.

A miniszterek egyenkint szállingóztak be a terembe, miután előzőleg a miniszter-szobában röviden konferenciáztak. Legelsőnek jött be Csáky gróf s észrevétlenül foglalta el a helyét. Lukács Béla, Josipovich Imre és Bethlen András gróf ugyanigy jutottak el a piros bársonyszékig. Zajos éljenzés fogadta ellenben Szilágyit, mikor a rendesnél is tempósabb lépésekkel behimbálózott a terembe.

Az éljenekből a maradékot Fejérváry kapta meg, a ki az ovációzt jobbra-balra való fejhajtásokkal köszöngette. Egszerre vonultak be Wekerle és Hieronymi, a hátuk mögött Busbach Péter sanchopansai alakjával a szabadelvű párt zajos tünnete közt. Tisza Lajos gróf nem jött el, mert beteg.

Bánffy elnök megnyitotta az ülést és 5—6 perc alatt végzett a sablonos elnöki előterjesztésekkel. Emeltebb hangon szólott azután:

— A miniszterelnök ur kíván szólni.

— Halljuk! Halljuk! zugott minden oldalról.

Wekerle egy kicsit meg van sápadva, az ajka körül nincs meg a mosolygás s a mozdulataiból is mintha hiányoznék a régi rugalmasság.

Előtte egy iv papiros fekszik, a kezében egy szál czeruza.

Nyugodtan beszél, kerülve minden erősebb akcentuálást.

Az ülés e részéről ezekben tudósítunk!

A kormányválság.

Elnök: Wekerle Sándor miniszterelnök kíván szólni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Minthogy a kormány azon előterjesztésre vonatkozólag, melyeket a házassági jogról szóló törvényjavaslatnak a főrendiházban való keresztfülvitele iránt köteleességének tett, azok egész terjedelmére nézve nem volt szerencsés a korona jóváhagyását kinyerni, beadtam lemondásomat.

Ő felsége ezt szóbelileg legkegyelmesebben tudomásul venni s benünket az ügyek további ideiglenes vezetésével megbízni méltóztatott; de legfőbb végeles elhatározását a lemondásra vonatkozólag ez ideig még nem méltóztatott velünk közölni.

Mivel ily körülmények között politikai felelősséggel nem lehetnénk azon helyzetben, hogy a tárgyalásokat a Házban a kormány részéről tovább vezessük és az ügyeket a Házban képviseljük, másrészt

pedig éppen arra való tekintettel, hogy a korona végleges elhatározását még nem közölte, nem tartanám ildomosnak azt, hogy lemondásunk indokait most előterjesszem és hogy azok esetleg itt vita tárgyává tessenek. (Helyeslés a jobboldalon.) Kérnem kell a t. Házat méltóztatassék üléseket egyelőre nem tartani (Helyeslés) és az elnök urat felhatalmazni, hogy a kormányt egyetértőleg a közelebbi napokban tüzzön ki egy ülést, midőn eljárásunk indokait köteleselem lesz a t. Ház elé terjeszteni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ugron Gábor: T. Ház! A miniszterelnök ur előbbi nyilatkozatában bizonyos nyomtatékkal azt hangsúlyozta, hogy a kormány előterjesztését egész terjedelmében a korona nem fogadta el azután pedig azt jegyezte meg, hogy lemondásának indokait később fogja a mi ourunkra kötni. (Nagy zaj a jobboldalon fölkiáltások: Rendre! Rendre!)

Dániel Ernő: Komiszság! (Nagy zaj.)

Elnök: Kérem a tisztelt képviselő urat, használjon parlamentárisabb kifejezést. (Folyton tartó nagy zaj.)

Ugron Gábor: Nem hallom az elnök urat. (Nagy zaj.)

Elnök: Szíveskedjék parlamentárisabb kifejezést használni. (Nagy zaj.)

Ugron Gábor: Én mindig tisztelttel fogadom az elnök ur figyelemztetését. (Nagy zaj a jobboldalon.) A térvvárosi gyerekektől tanulták ezt? (Nagy zaj és fölkiáltások a jobboldalon: Rendre!)

Elnök: Kérem a képviselő urat, méltóztatassék tárgyilagosan szólni. Helyeslés jobbfelől. Zaj a baloldalon.)

Ugron Gábor: én illő tisztelettel fogadom az elnök ur figyelemztetését, ha ezt proprio motu és nem intetésekre teszi. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Ugron Gábor képviselő urat ezennel rendreutasítom, mivel ismételt figyelemztetésem nem vette figyelembe. (Élénk helyeslés jobbfelől. Különbö megjegyzem, hogy előállhat az az eset is, hogy az elnök valamit nem hallván, arra figyelemztetik és azon esetben él a rendreutasítás jogával, ezen esetben azonban erre szükség nem volt. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Ugron Gábor: A miniszterelnök ur azt mondja, hogy a kabinet lemondása nincs a korona által elfogadva. Azt kérdem én a t. Házról, mennyire komoly ez a kijelentés, azon ténynek tudata mellett, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly kabinetalakítással meg van bízva. Tudjuk éppen a szabadelvűpárt határozatából, a melyet oly nagy zajjal kürtöltek országnak-világnak, ... (Zaj a jobboldalon. Fölkiáltások: Rendre!)

Elnök: Csendet kérek!

Ugron Gábor: ... hogy a párt vezetését másnak nem engedi át, és hogy teljesen tagadó álláspontra helyezkedik azon férfiuval szemben, ki a kabinetalakítással meg van bízva. (Fölkiáltások a jobboldalon: Nem áll! Nem igaz!)

Elnök: Csendet kérek! (Nagy zaj.)

Ugron Gábor: Ugy látszik, hogy nem igaz az, — hogy Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán megbízatott a kabinet alakításával. (Nagy zaj) Igaz-e ez, vagy nem? erre nézve a kormány felvilágosítással tartozik. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Mert az csak különös volna, hogy a kormány egy tagja: a horvát bán, a felség felhatalmazása nélkül Budapestre jöjjön. (Nagy zaj. ellenmondások a jobboldalon. Halljuk! Halljuk! a bal- és szélsőbaloldalon.) és itt kabinetalakítással foglalkozzék. Mire való ezt eltagadni t. Ház? (Halljuk! Halljuk! a bal- és szélsőbaloldalon.) Miért nem vallják meg az igazat? (Ugy van! a baloldalon és szélsőbaloldalon.) Hiszen nem húsút előtt vagyunk. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Nagy zaj jobbfelől.)

Elnök: (Csenget.) Csendet kérek képviselő urak!

Ugron Gábor: Ismétlem, hogy nem húsút előtt vagyunk, s ha nem húsút előtt vagyunk, akkor nincs értelme a színeszek és komédiások szerződésének. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbalról. Övetés a jobboldalon, fölkiáltások: Hiszen ő komédiázik!) A törvényhozás komolyságával nem fér össze, hogy egy kabinet amely maga elismeri, hogy beadtam a lemondását és hogy előterjesztéseit egész terjedelmében a korona nem fogadta el, ne adja meg a felvilágosítást az iránt, hogy előterjesztéseinek melyik pontja az a melyet a korona nem fogadott el és visszautasított? (Helyeslés a baloldalon.) Nemcsak a házban hanem az egész országnak joga van tudni, hogy a parlamentáris kormányzat minben áll és joga van megkívánni hogy a parlamentáris kormányzat formái, elve meg ne sértsenek, hogy a parlamentáris kormányzat épségben maradjon. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Csendet kérek. (Nagy zaj.)

Ugron Gábor: Csak lármázzanak, úgy se tart már sokáig. (Nagy derűtség a jobboldalon. Halljuk! Halljuk! a baloldalon és szélsőbalról.)

a szélső balról.) Az a parlamentáris kormányzat, hogy az országban a sajtó írjon, kortesek száguldják az utcákat, (Élénk ellenmondások jobbfelől.) demonstrációkat rendezzenek. (Igaz! Ugy van! a baloldalon és a szélsőbaloldalon, Nagy zaj a jobboldalon.) a törvényhozás maga a képviselőház pedig tudomással nem bírjon a parlamentális válság mibenlétéről. (Igaz! Ugy van! a baloldalon és szélsőbalról. Nagy zaj a jobboldalon.) Hiszen nem arra való a parlamentáris kormányzat, hogy csak maguk közt mondják el, mi történt. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) hanem, hogy a törvényhozás termében mondják el. (Nagy zaj jobbfelől. Ugron Zoltán folytonosan közbeszól, de szavai nem érthetők.)

Elnök: Ugron Zoltán képviselő urat kérem, szíveskedjék csendben lenni! (Nagy zaj a baloldalon.) Kérem a t. képviselő urakat, szíveskedjenek csendben lenni. (Fölkiáltások a jobboldalon: Hát ne játszózz itt komédiát!)

Ugron Gábor: Legkevésbé sem vagyok megütközve a tulsó oldalon ülők nagy igazgatósságán. (Nagy zaj és nevetés a jobboldalon) mert a kik félnek azt gondolják, hogy itt is zajjal lármával a józan eszt és a parlamentáris követelményeket le lehet hurrogatni. (Élénk helyeslés a baloldalon és a szélsőbalról. Nagy zaj ellenmondások a jobboldalon.)

A kormány tartozik felvilágosítással s tartozik megmondani: melyik előterjesztése volt az, a melyet a korona nem fogadott el? (Fölkiáltások a jobboldalon. Majd megtudja.) Tartozik felvilágosítást adni, hogy igaz-e vagy sem, hogy Khuen-Héderváry gróf kabinetalakítással meg van bízva? Mert furcsa rendje lenne a kormányzatnak az, hogy egy kormány még hivatalban legyen és tudomással ne bírjon arról, hogy a kormányának egy tagja már férfiakat keres a jövődi kabinet számára. (Igaz! Ugy van! a baloldalon és a szélsőbalról.)

Minket akarnak bolonddá tenni vagy az országot? (Élénk helyeslés a baloldalon. Nagy zaj és ellenmondások a jobboldalon.)

Az ilyen politikai fogások minket félre nem vezetnek. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalról. Ellenmondások jobbról.) Én ismerem az önök politikáját látjuk, hogy hová vezet az. (Igaz! Ugy van! balfelől és a középén. Nagy zaj. Halljuk! Halljuk!)

Elnök: Csendet kérek t. Ház.

Ugron Gábor: Látjuk azt, hogy midőn az ország a legkomolyabb helyzetben van, akkor csak azok a férfiak nem komolyak és nem viselik magukat komolyan a kik az országot ebbe a nehéz helyzetbe belevitték. (Élénk helyeslés, éljenzés, taps, a baloldalon és a középén. Derűtség jobbfelől.) Ha a kormányának az állása és eljárása, imént tett nyilatkozata parlamentáris, a józan ész és a politikai illedelem által indokolt (Derűtség jobbfelől.) akkor nincs miért, hogy önök kiabáljanak; (Tetszés balfelől és a középén. Derűtség jobbfelől.) De ha nincsnek jó indokaik, jó érveik és ha nincs mivel védelmezni tudnák a jó izlést, akkor igen szükséges ez a láрма, ez a zaj. (Zejos tetszés balfelől és a középén.) Mert evvel akarják eltakarni eljárásuk helytelen voltát. (Élénk tetszés balfelől és a középén. Fölkiáltások jobbról: No?) Várom, hogy valamelyik önök közül egy értelmes szót mondjon hogy felelhessek. (Zajos derűtség, taps balfelől és a középén.)

Elnök: A képviselő urat e kifejezésért ismételen rendreutasítom! (Mozgás balfelől. Helyeslés jobbfelől.)

Ugron Gábor: Hát t. Ház, onnan a tulsó oldalról bármí lárna történik, úgy látszik, hogy a tisztelt elnök ur a jobb félére nem hall. (Zajos tetszés balfelől és a középén. Nagy mozgás élénk fölkiáltások jobbfelől: Rendre!)

Elnök: Az elnöki figyelemztetést ne méltóztatassék kritizálni. Ha a képviselő ur ismételt figyelemztetéseimet és rendreutasításaimat tekintetbe nem veszi, kénytelen lesz a szót tőle elvonni. (Hosszantartó helyeslés jobbfelől. Mozgás balfelől.)

Ugron Gábor: T. Ház: A házszabályok azt rendelik, hogy a szótól közbeszólásokkal zavarni nem szabad. A házszabályok megvédelmzésére van hivatva az elnök. (Élénk helyeslés balfelől és a középén.) És én minden elnököt tisztelek, midőn az magamagát tiszteli; (Nagy zaj), de a mely pillanatban állását korteskedésre használja ... (Nagy mozgás jobbfelől. Élénk fölkiáltások: Rendre! Halljuk az elnököt!)

Elnök: A képviselő urtól a szót megvonom. (Hosszantartó zajos helyeslés jobbfelől. Nagy mozgás balfelől.)

Ugron Gábor: Észrevételeimet mindenkor megteszem. (Nagy zaj.)

Elnök: Ugron képviselő urtól azon a czimen, melyet a házszabályok nekem adnak a szót elvontam. Ezt méltóztatassék először konstatálni tekinteni.

Ugron: Erről majd beszélünk máské. (Mozgás.)

Elnök: Másodszor t. Ház ... (Nagy zaj balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Ugron Gábor: Majd megtanítom én! Nagy mozgás és fölkiáltások jobbfelől. Rendre!)

Elnök: ... Másodszor t. Ház az elnöknek igenis van joga a szótól beszédében megszakítani, ha szükségesnek látja ezt a házi rend érdekében, (Élénk helyeslés jobbfelől) és ezen joggal életem, ...

Hock János: Joggal igen, de nem igazsággal. (Nagy zaj.)

Elnök: ... midőn a t. képviselő urat figyelmeztettem. És ezen jogot az elnökötől elvonni semmi körülmények között nem engedem. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Apponyi gr. és Herman Ottó felszólalásai után ismét Wekerle beszélt:

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. Ház! (Halljuk halljuk.) Én Ugron Gábor képviselő ur itteni felszólalására csak annyit jegyzek meg, hogy a színeszkedésre vonatkozólag általa felállított tételt talán nem értett volna magának szem előtt tartani. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Ugron Gábor: Nincsen az én pofám lenyuzva. (Nagy zaj és nyugtalanság.)

Elnök: A tanácskozás be van fejezve. Gondolom, méltóztatik hozzájárulni t. Ház, hogy üléseit felfüggesztvén, az elnököt hatalmazza fel ülés hirdetésére. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Általános nagy zaj. Éljenzések. Taps. Helyeslés.)

Ugron Gábor: Bocsnatot kérek, az elnök ur reucciációja téves. Azt monddta az elnök ur, hogy a Ház felfüggesztette az ülést. Ez nem áll, hanem a Ház nem tart eddig ülést, a míg a ház elnöke ülést hirdet. A felfüggesztés feltételezi a házszabályok szerint, hogy a ház az ülést felveszi és máskor folytatja. A Ház csak elhalasztja az ülést. (Helyeslés a szélsőbaloldalon. Nagy zaj.)

Elnök: Nem arról volt szó, hogy egyszerűen a ház üléseit felfüggesztessenek, hanem hogy a ház ülésezését egyáltalában felfüggeszti addig, míg a kormányválság kérdésében a korona részéről döntés nem történik. (Helyeslés.)

A király Budapesten.

A király hétfőn reggel Budapestre érkezett. A király fogadtatására a nyugati pályaudvar perronján megjelent az egész nemzeti párt, élén Apponyi Albert gróffal és — Polányi Géza. A szabadelvű pártból nem volt ott senki, kivéve egy papot.

Pontban öt óra 40 perczkor robgott be a király különvonata, melyet Ludwig államvasuti elnök vezetett. Mikor a király alakja az ablaknál látható lett, a perronon egybegyűltek lelkesen éljenezni kezdték.

A kocsiból kiszállva, először Beniczky Ferenc főispánt szólította meg, majd Ludwig államvasuti elnököt és végül Ráth Károly főpolgármesterrel váltott néhány szívélyes szót. Ezután a jelen voltak folytonos éljenzése között áthaladva az udvari várótermen, Paar gróf főhadsegédel a reá várakozó udvari kocsira ült és a budai várpalotába hajtatott.

A legújabb események.

Mint Budapestről tegnapi kelettel irják a tegnapi (hétfő) nap eseményei közül az a legfontosabb, hogy **illetékes helyen teljesen kizártnak tekintik, hogy Wekerle miniszterelnök maradhasson. Erről több a legfőbb helyen szó sincs.**

Reggel fél 9 órakor a király Khuen-Héderváry Károly gróft fogadta audienzián. Ez alkalommal, — felhivatalosan azt jelentik, — a gróf jelenlést tett a Felsőnek kabinet-alakítási vállalkozása sikertelenségéről s az erre vonatkozó megbízásról lemondott.

Egy másik hír szerint Ő felsége megújította a bának adott megbízását, még pedig úgy, hogy a bánfelhatalmazást nyert volna a kabinet-alakítás czéljából, **esetleg a szabadelvűpárt kere-tén kívül is keresni támasztékot.**

A bán később a képviselőházban fölkereste az ott éppen tanácsban együtt ülő minisztereket s mint egy félóra hosszat értekezett velök. Ugyanakkor hosszabb beszélgetést folytatott Bánffy Dezső báró képviselőházi elnökkel, majd Szilágy József főrendiházi másod-elnököt kereste föl a lakásán s innen tért vissza a Szerviták-terén levő Teleki-palotába, a hol családja szállva van.

A parlament két Ház elnökeinek ő vitte meg az üzenetet, mely szerint ő felsége ugy Szilávit, mint Bánffy-t ma

délután külön kihallgatásra magához hivatta.

E közben történt meg a képviselőházban a válság hivatalos bejelentése. Wekerle nyilatkozata, mely szerint a kabinet lemondásának forma-szerű elfogadása még nem következett be, általános meglepetést keltett. Nem értik, hogy mire való volt akkor a képviselőházat összehívni.

A képviselőház ülése után, fél 12-től délután háromnegyed 2-ig minisztertanács volt, a képviselőház miniszteri szobájában. Ennek tartama alatt a miniszterelnöknek Budáról levelet hovtak. Híre terjedt, hogy annak tartalma nem egyéb, mint a király értesítése, mely szerint a kabinet lemondását elfogadja.

Délután, mint már említettük, a király Szlávy Józsefet és Bánffy Dezsőt bárót külön kihallgatásán fogadta. Hír szerint Tisza Kálmán és Széll Kálmán is meghívót kaptak legfelsőbb audienciára.

Az Emke ünnepe.

Az Emke tordai ünnepének további folyamáról lapunk tegnapi számából tárgyalmaaz miatt kimaradt tudósítást itt közöljük.

Bankett.

Mintegy négyszáz terítékű bankett követte az ünnepi közgyűlést. A vármegye-ház udvarát fedél alá vonták és itt terítették az ünnepi közönségnek.

A banketten a város és vidék előkelő hölgyközönségének köréből is nagyon sokan vettek részt. A menü a következő volt:

1. Fehér és barnaleves.
2. Vesepecsenye mártással.
3. Töltött káposzta.
4. Malacpecsenye.
5. Tészta.
6. Sajt és gyümölcs.
7. Fagylalt.
8. Fekete kávé.

Borok.

Az első felköszöntőt Bethlen Gábor gróf mondotta. Ő felségére és a felséges királyi családra.

A második felköszöntőben Rédiger Béla alispán az Emke elnökét éltette addig, „a míg a honnak él.” Pap Samu orsz. képviselő Torda város polgáira, a kik pártkülönség nélkül ünneplik az Emkét, üritett poharat.

Bethlen Gábor Tordaaranyos megyét éltette.

Velits Ödön polgármester a vendégeket köszöntötte fel.

Nagy Olivér megyei főjegyző az Emkét éltette.

Hegedűs István dr. fővárosi egyetemi tanár rendkívül lelkesítő, költői hangon tartott beszédben köszöntötte fel azt a férfit, kinek gondolatában, érzésében, tetteiben az egész Emke programja nyilatkozik meg, Kun Kocsárd grófra emelve poharat.

Szadeczky Lajos dr. egyetemi tanár a br. Jósika családot éltette.

Ezután Bartha Miklós képviselő állott fel s általános figyelmet keltve mondott egy szép beszédet.

Az előtte szóló szavait kívánja — ugymond helyreigazítani, a ki azt mondta, hogy klasszikus földön vagyunk.

Ő úgy képzeli, hogy az égben vagyunk, a hol látja az angyalokat.

Utál ezután az Emke működésére, a nemzetiségi mozgalmakra, rámutat a Szerbiában és Bulgáriában felmerült eseményekre s felel, hogy az Emke kulturális téren támogatására van az államnak. De az Emkének hatalmasabb társadalmi akcióit kell kifejtetni; az Emkében a társadalomnak őrszemekre van szüksége.

Ez őrszemek megfigyelései a kulturális központjába mint egy gyűjtőlencsében kell, hogy összpontosuljanak.

Szólok ezután egy szép fordulattal a nők szerepét ismerteti a férfi életben, ki a nő nélkül csak féln ember. Byrontól idézi, hogy asszonyon élni nem lehet, asszony nélkül élni lehetetlen.

Azért érzi magát az égben, az angyalok társaságában, mert itt együtt látja egy szép koszoruban a képviselőit a magyar nőknek, kiknek egészségére emel poharat.

Frenetikus éljenzés és taps követte felköszöntőjét.

Felköszöntötték ezután az Emke és E. K. E. intézőit s a toasztok után Kerekes Sámuel a versek birodalmába szállította a jól hangolt s a szakadó eső miatt benne rekedt publikumot.

Népünne.

Ezt a szép reményekkel kecsegtető mulatságot az eső alaposan megszapulta. Hej pedig hány legény és hány leány szív dobogott hevesen már napok óta annak a gondolatára, hogy a népünnepi táncban ők lesznek a nap hősei. Be is jöttek Torda-Szent-Lászlórl Toroczkórl pártás leányok és izléses öltözetű szép menyecskék, daliás legények.

A széchenyi ligetben ütötték fel a főhadi szállást. Ki volt dolgozva a gazdag program érdekese és ingyenesnépünnepre. A délután omló zápor az ebéd után gyülekezett közönség egy részét szét verte. A tánczosok besoroztak a fedett tánczkörbe, a tűzoltó zenekar lelkesen huzta s a vidéki tánczosok járták nagy tüzzel. Körülöttük a közönség folytonosan változott s hering módra össze volt préselve.

*

Igen szép és életrevaló idea volt a rendezőségtől, hogy az eső miatt elmaradt népünnepi kárpótlásul ebéd után az étkező sátorban bemutatják a toroczkói és sz.-lászloi népet az ők eredeti népviseletükben.

A toroczkóiak felvonulása a publikum előtt festőilátványt nyújtott. A sz.-lászloi dal-kör pedig precíz énekével általános feltűnést s jóleső meglepetést keltett, mely a daloskór fíradhatatlan vezetőjének Székely László tanítónak s Tomka papnak az érdeme.

Éneklés közben a dalosköregyiktagja egyszerű szavakkal éltette Bartha Miklóst, a ki a népnek mindig és ma is igaz barátja. A közönség sürű kívánságára Bartha Miklós szólott nagy hatással. Hangos éljenzés között fejtegette a nép nyelvén az E. M. K. E. magasztos céljait s az egyszerű földész nép feleségeikkel és leányaikkal mély áhitattal hallgatta a szív igaz hangjait. Vé-

gül Tomka sz.-lászloi pap mondott köszönetet Barthanak, hogy a népnek megmagyarázta az Emke céljait, a kik most megtevél hazafias érzelmekkel és oktatásokkal, falujukba visszatérve egész büszkeséggel fogják elmondani a mit az Emkéről hallottak.

Tánczestély.

A vármegye-ház izlésesen díszített nagy terme elegáns közönséget fogadott magába tegnap este. Ez a mulatság teljes kárpótlást nyújtott a közönségnek a rossz idő miatt kiállt kellemetlenségeikért. Fesztelesség, jó kedv volt az uralkodó. A notabilitások közül csaknem teljes számban együtt voltak a mulatságon az Emke intézői. Az estélyt hangverseny előzte meg. Az ottani műkedvelők az ének és zene művészetet nagy tökélyre viszik s ez alkalommal is ennek adták nagyon szép bizonyosságát, a melyért a közönség részéről lelkes tapsban és ujjázásban részesültek. A műsorban a következők urak működtek közre:

Énekelt: a daloskór. Vonós négyes közreműködtek: Dr. Damokos Andor, Heltmann Lajos, Rák János, Schavi Vilmos. Szavalt: Kossuthról E. Kovács Gyula. Zongorá játszott: Dr. Gönczi Mór által. Végül énekelt a tordai daloskór.

Az utolsó pont után hámarosan elszedték a pódiumot, pad sorokat, a fiatal-ság tánczra kerekedett a Pongrácz Laji zenekara gyújtó muzsikájának hatása alatt, s nagy tüzzel és animóval járta egészen reggelig.

A négyeseket 60 pár tánczolta.

A jelen volt szépek közül a következők neveit jegyeztük fel:

Amirás Gizella, Amirás Mártonné, Amirás Anna, Asztalos Gáborné, (Toroczkó). Babos Mari, Barla Erzi, Balog Elekné, Bartha Gergelyné, Bartha D.-né, Bartha Ilona (Harasztos), gr. Bethlen Bálintné, Borbély Györgyné, Betegh Ferenccné, Betegh Sándorné, Betegh Jolán, Borzsoyvá Beláné, Bornemisz Gyuláné, Czako Lászlóné, Csegeji Lászlóné, Czako nővérek, dr. Domokos Antalné, Duló Jánosné, Dindár Istvánné, Dessewfy Paula, Fekete Eszter, Fekete Ida, Fellegi Ottóné Budapest, Ferenczy Ella, Foszto Aranka Foszto Gézané, Gál Sigmundné, Gál Emma, Gál Mórné, Gajzágó Róbertné, Halas Zsuzsika, Haltman Lajosné, Horváthy Károlyné, Horváth Póli, Harasztos. Horváth Juliska, Harmath Lujza, Harmath Irma, Harmath Jenőné Al-Jára. Illés Helén, Iszlai Ilus, Imecs Dénesné br., Imecs Margit, Imecs Erzi, Jaeger Irén, Jéger Mihályné, Király Józsefné Korbuli Etelka, Kuskó Istvánné (Kolozsvár), Kleinhemp Antalné, Kosztka Vilmosné, Hinler Istvánné, Cs. Mike Mártonné, Mécsáros Istvánné (Felvincz), Mezei Anna, Mihályffy Sándorné (Koppánd) Nagy Miklósné, Nagy Oliverné, Neszföld Miklósné és leányai, Petrán Józsefné, Pethő Miklósné, Páska Kornéli (Szolcsa), Pozsonyi Juli, Reich Józsefné, Réner Ida, Salamon Ferenccné, Sipos Beláné, Sós Elvira, Schuster Frigyesné (Felvincz) Solymosy Miklósné és leányai, Scharl Erzi (Bpest), dr. Szentkirályi Lajosné, Szentpéteri Ella, Szabó Etelka, Szabó Sámuelné, Szentmarjai D.-né (Mohaly) Torma Jolán, Timbus Jánosné, Tokaji Etelka (M.-Bogát), Toth Oliverné, Torma Lajosné. Tutsek Istvánné, Tutsek

Ella. Tarsaly Kálmáné, Tarsaly Árpádné, Tarsaly Róza, Velics Ödöné, Velics Lujza, Veres Sándorné (Sályi) Wolf Ella, Wolf Gyuláné, Wass Györgyné öz. (Beszterce).

Egy jubileum.

Zajlatlanul, mondhatnám titokban ünnepelte meg az udvarhelymegyei általános tanító testület érdemekben gazdag, szeretve tisztelt tanfelügyelőjének, Sándor Mózes kir. tanácsosnak tanfelügyelővé történt kinevezése 25. évfordulóját a múlt, május hó 31-én Székely-Udvarhelyen. Nem volt ez az ünnepély hasonló a mai modern jubileumokhoz, nem volt zajos, lármás, nem volt mondvá csinált, hanem annál szeretetteljesebb, annál bensőbb mit érezhetőleg tesz első sorban az ünnepelt mindenki előtt ismert szerénysége, puritán jellemesítőzése a személyes kultusz tűzéstől: másodsorban az a szeretetteljes, barátságos viszony, a mely az ünnepelt és az ünneplők között 25 év óta fennáll.

Az udvarhelymegyei általános tanítótestület járás közeinek képviselői, az erdővidéki tanítóképző tanárházának és igazgatótanácsának képviselői is csatlakoztak együtt jelentek meg a Tanfelügyelő ur lakásán, hol a megjelentek érzelmeit tanítótestületei elnökök, Borbély Sámuel képezdvei igazgatótanár, egyszerű, keresetlen szavakkal, de annál nagyobb bensőséggel tolmácsolta átnyújtván egyszersmint alapító levelét annak a 400 koronát tévő alapítvány-nak, melyet e nap emlékére a megyei és erdővidéki tanító-testület gyűjtött össze „Sándor Mózes alapítvány” czimen. Meghatva az őszinte szeretet igaz szavaival választott az ünnepelt az elmondott üdvözlő beszédre, s kijelentette, hogy a nevére lett alapítványhoz, melynek célja a megyei tanítóság működésére serkentőleg hatni, ő maga is 100 koronával fog járulni. Az erdővidéki tanítótestület Zöld Sándor alelnök által külön is kifejezte üdvözlését.

Bármily titokban rendeztetett is ez ünnepély az utolsó órákban mégis tudomást vett róla a főreáliskola és a ref. gimnázium tanárokra és siettek csatlakozni a tanítótestület üdvözléséhez, jókívánataikhoz, valamint csatlakozott a megyei róm. kath. tanítótestület is mely testület elnökük Jung Cseke Lajos apátplébános és esperes képviselt. A tisztelet kifejezők sorában láttuk megynék alispánját Ugron Jánost is, ki a tanítótestületnek tiszteletbeli tagja s a tanügynek egyik legbuzgóbb minden áldozatára kész pártolója.

Az elhangzott üdvözlések után az ünnepelt által barátságos lakomára lettünk meghíva. Itt az első pohár közoktatásügyi magas kormányunkra s annak jelenlegi vezérére, gróf Csáki Albin miniszterre üritetett, s az egybegyűltek jókívánatai távfratilag megküldtek. A második pohár az ünnepeltre lett felköszöntve, melyet azután követett szebbnél szebb többi felköszöntő, természetesen a legtöbb az ünnepeltre és a hozzátartozóra, valamint a jelenlevő kiválóbb egyéniségekre.

A családias jellegű, barátságos lakoma a késő délutáni órákig tartott s az ünnepelt délutánval végződött.

Egy jelenvolt,

Vasuti katasztrófa.

Kolozsvár, jun. 5.

A vasuti szerencsétlenség oka fölött egyre foly a tudományos mérnöki tanácskozás. „Véletlen szerencsétlenség”-nek mondják, a mi nemcsak komikus meghatározása a baleset okának, de egy-szersmind kétséget támaszt a hivatalos és szakértő vélemény ösztintesége iránt.

A mint igen jól tudja mindenki katasztrófa jó karban tartott, szilárd kivacs töltéssel megerősített, kevés hajlamos bíró pályatesten történt és pedig olyan mentáris erővel, a mely kizárja a szűk kisiklás által létre jöhető katasztrófát.

Igen sokan látták a felbillegető elgömbült sínek mellett ép állapotban levő sinszegeket, a melyek aligha a kisiklás következtében jöttek létre. Sőt hevert 1—2 ép vassin is a töltésen.

De tegyük fel, hogy a véletlen játéka az, hogy a szegek el nem görbültek és a sínek ép állapotban kerültek ki a mindeztromboló és zuzó kocsik alól. Ez még mind nem ok arra, hogy a „véletlen szerencsétlenség”-be, bele lehessen nyugodni.

Nem természeti tűnemény ez, a melynek titka Isten kezében van letéve, hanem olyan okból származó szerencsétlenség, a mely szakértők előtt titkot nem lehet pezhet.

Földcsuszamlás? Sindeformatio? Kicsi-szabálytalanság? Kisiklás? Merényi vagy mi? Az okok okozatai melyik feltevést támogatják?

Mindezekre a kérdésekre a társaságom felzavart nyugtalan kedélye, feleletet vár.

Mert az nem felelet, hogy lehet-e vagy amaz a katasztrófa előidézője? Nem sem megnyugtató, hogy merénylet esete fennnem forog, míg az ellenkező bizonyítva.

Hogyan lehet kizártnak tekinteni a nő kezek közre játszását akkor, mikor az ellenkezőt bizonyítani senki sem tudja.

Annyi bizonyos, hogy a katasztrófa előidézésének okáról sokféle verzió kering de abban mindenik megegyezik, hogy a hivatalos feltevések takargatásnak látszanak.

Mindezzel nem akartuk okvetlenül fogni a balesetre, hogy föltétlenül merénylet lett volna intézve a Torda felől érkező vonat ellen, de az őszinte és szakértő vélemény mindenestre szükségesnek tartjuk nyitni a tényt a maga valóságában.

*

A vasuti szerencsétlenség színhelyén lázasan folyik a munka a pályatest helyreállításán. A kora reggeli órákban már le is lett fejezve a munka, ugy, hogy d. 10 órakor az 528 sz. vegyes-vonat átmegy s így a forgalom újból megindult.

*

A vasuti katasztrófa színhelyén Dunaj Fivéreket, fénykép felvételeket csináltak a melyek hiven tüntetik fel a borzalmas katasztrófát és azt a helyzetet, melyben a kupék a katasztrófa következtében jutottak.

*

A katasztrófa nehéz sérültjei közül még nem halt meg senki, noha kettőnek állapota aggasztó. Azonban az orvosok véleménye szerint, valamennyi sebesült van kibírja a szerencsétlen sérülést. A könnyebb sebesültek nagy részben már is jól érzik magukat s nem sokára csak egy borzalmas nap emléke él lelkükben.

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Junius 5.

A doktor Gordon engesztelő áldozata.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMIKÁ.

I.

(Folytatás.)

(3)

— A gyermekek! — Oh képtelenség, hogy kegyed a falusi gyermekek tanításával töltse az idejét — jegyezte meg Mavor kisasszony. Vajjon nem vesztegeti el a tehetségeit?

— En azért dolgozom, hogy megéljek. válaszolta Filippa komolyan.

S a mint előfordult, az atyja tekintetével találkozott, — félig büszkén, félig szemrehányólag nézett az reá. A leány mosolygott, nagyon gyüngéd tekintetet vetve az atyjára, és Mavor Szidi látta, hogy az atyja kezét érinté a mint elhaladt mellette.

A doktor egy fotográfiákkal és acélmetszetekkel telt albumot vett elő, s a vendégnek kezdte mutatni, a ki most már kissé nyugtalanannak látszott és többször kérdezte, hogy nem jöhetett volna e már ez időre a consinja vissza.

Alig volt Forsyth ur husz perczig távol, midőn a csendes összáguton kerekék zörgését hallották, a következő perczben Dick a szobába lépett, kívülről egy kis hideget hozva be magával.

A mint a cousinok távozni készültek, Gordon kisasszony egy nagy puha sarolt

vitt oda, hogy Szidit jól betakargassa, amit az nevére visszautasított és aztán a másik pillanatban elfogadott.

Forsyth ur megköszönte a doktor Gordon szíveségét, de azalatt a fiatal tanítónéra nézett, mint ha hálás köszönete neki szólna.

Ő és a doktor barátságosan szorítottak kezét; de a doktor leánya csak meghajtotta magát; és volt a modorában valami, a mi az ifjút visszatartóztatta attól, hogy neki a kezét nyujtsa. Egy kissé sértve érezte magát a mint cousinját és doktor Gordont a künt várakozó kocsihoz követte; de Gordon kisasszony bent maradt a szobában.

A mint Filippa a nappali szobában állott, hallotta kívülről a hangjukat, a leány vidám nevetését, mint az atyja „jó éjti!” kívánása követett.

A bánatos kifejezés eltűnt a Filippa arcáról a mint megfordult, hogy az atyját mosolylyal fogadja, a ki kezét dörzsölve, a hideg ellen szólalt fel, de oly kellemes derüvel és izgatottsággal az arcán, a milyent a leánya rég nem látott azon.

II.

— Ugy, tehát ez a Squire! — kiáltá doktor Gordon a mint a tűzhöz ment. — Elég kellemes ifjú!

Bizonyosan az atyjához ütött és nem a gögös anyjához.

— En azt gondoltam, hogy nagyon hasonlít az anyjához — válaszolta Filippa.

Ő az asztalról a teas edényeket szedte el, — s a monogrammal himzett fehér abroszt gondosan hajtotta össze.

— Igen — arczban. — Elég szép férfi, — jegyezte meg doktor Gordon, a mint

a nagy karosszékeben elhelyezkedett. A leány csinos és azt hiszem, hogy a Hallban nem sokára ő foglalja el a lady Marcia helyét.

— Valóban! — s a Filippa szép arca az érdeklődés kifejezésétől felderült. Tehát jegyese:

— Oh, ez olyan családi intézkedés! — válaszolta az atyja. Mavor kisasszony gazdag örökök és Forsythnek vagyonos leányt kell elvenni, miután az atyja adós-sággal terhelve hagyta a birtokot. De nekem ugy tetszett, hogy Forsyth nem nagyon szerelmes — tévő utána finom vékony kezeit a tűz felé tartva; de Raggles azt mondta nekem tegnap, hogy a tavasszal megtartják az esküvőt.

— Raggles! Ismételte a leány önkénytelenül. — Oh atyám maga megígérte nekem —

— En nem ígért meg nekem, hogy itten reggeltől estig rab leszek! szakította félbe az atya indulatosan. Azt alig várhatod tőlem! És az a puszta tény, hogy Raggles beszélt, nem jelenti azt, hogy vele ittam.

— Édes atyám, nem, nem jelenti — böccsásson meg nekem — mondá a leány nagyon szeliden.

De az arca elveszítette minden élet-színét, s még sz ajkai is fehérek voltak midőn beszélt.

Az atyja reá nézett s szemei lágyabb kifejezést nyertek a mint reszkető kezét kinyújtotta s a leányt magához vont.

Filippa az atyja szürke fejére hajtotta az arcát, hogy a szemeibe gyűlő könnyeket eltítkolja.

— Fil megtartom az ígéretemet — jegyezte meg a doktor kissé rekedtes hangon — ne félj édesem; de ti alig tudod el-

képzelni, hogy milyen unalmas élet ez nekem. Ma estig, midőn Forsyth ural beszélt, éppen három hónapja mult el, hogy nem beszéltem művelt emberrel.

— Édes atyám, Vens ur el jön néha magához, figyelmezteté a leánya szeliden. En tudom, hogy az itteni élet unalmas magának — tévő utána szomoruan. S egy pár forró könny csepp hullott arra a még mindig dus ősz hajra melyen a feje nyugodott.

— Unalmas! ismétlé az atyja keserűen. Csak az ég tudja milyen purgatorium élet van egy ilyen lyukban a milyen ez! De leányom, én tudom, hogy te mindent elkövetsz a mit tehetsz, s a menhely táplálék és öltözet több mint a mit egy ilyen bolond a milyen én vagyok érdemel egy nyomorult.

Filippa az atyja ajkaira tette a kis reszkető kezét, hogy elhallgattassa, mint ha attól félt volna, hogy az a szó a mit az mondani akart vérig sértené őt. Nehány pillanatig egyikőjük sem beszélt s a szobában levő mély csendet csak a tűz patogása s a kis fali órának a ketyegése szakította meg.

Néhány percz múlva a doktor arca visszanyerte a rendes kifejezést és megmozdult egy kissé, mintha a leánya attitűdét meg akarta volna változtatni.

Filippa rögtön felállott és elment az atyja oldala mellől és elkezdte a kissé rendetlenségbe jött szobát a szokott csinos-ságba visszaállítani.

Amint a nagy íróasztal mellett elment, látta, hogy az író eszközök s a rajta levő papírossak nem voltak érintve. Világos volt előtte, hogy azon félig bevégzett orvosi munkához, melyen az atyja dolgozott, egy betűt sem adott azon a napon. Sohajtott amint a pontiérét felemelte s a konyhába ment, hol a kis szolgálója nyug-

talannul várakozott reá, hogy segítségére legyen a késői ebéd elkészítésében, minélküli doktor Gordon nem tudott ellenni.

Filippa még mindig nagyon halavány volt és most miután az atyja nem feszélyezte az erőltetett mosoly eltűnt az ajkairól és az a szép komoly arc, mely Forsyth Dick ket a hazamenetel alatt kísértette, szomorúnak és kimerültnek látszott.

Az élet néha nagyon nehéz volt, gondolat, és némi vigasztalást adott az a gondolat, hogy voltak emberek akik előtt az élet mindig kellemes és kényelmes volt, mint például azon szép szőke leány előtt, aki nem sokára annak a sötét szemű ifjúnak lesz a felesége.

Azoknak a látogatása és az a impromtu teázás kellemes változást csináltak az ő egyhangu életükben; de Filippa tudta, hogy az ilyen változatosságoknak a gyakori ismétlése nem volna tanácsos. Nem volt kíváncsi, hogy — miután annyit titokban hullatott könnyek és imádságok után bele oskolázta magát a megelégedésbe — minden munkája kárba menjen, és egy pillantás által abba az életbe melyből ki volt zárva, a küzelem ujra kezdődjék.

Elvégre is, az nem volt a legmúltibb vagy a legkívánatosabb élet, az öltözködések, látogatások, társaságok és mulatságokkal telt fashionable élet. Sok mesterkétség volt azon; és Filippa az ő világabb hangulataiban érezte, hogy az általa jelenleg folytatott élet sokkal hasznosabb volt.

De voltak olyan pillanatok midőn a sőbbrendű állása sértette annak a leánynak az érzékeny büszkeségét, aki az ő körében egy pár, évig egy kis királyné volt, mielőtt őt az a baj érte.

(Folyt. köv.)

Első junialis.

Az unitáriusok szombati nyári táncvígalmá nem hiában volt első junialis, mert az, a mint újságíró nyelven mondani szokták csakugyan „fényesen sikerült.”

Az esős idő daczára olyan nagy közönség gyűlt a lövöldébe, melyhez fogható még Kolozsvárt is ritkán jön össze. Amny volt ott a szép leány és szép asszony mint a többi majálisokon összesen. Ha a lövöldének három vagy talán négy akkora táncsterme lett volna, s Csikay György mindenfelé eleget tudott volna muzsikálni, akkor is szűken fér el a közönség.

Az unitáriusok nyári táncvígalmának jó hírve ezzel a mulatsággal is emelkedett, ha ugyan ez még egyáltalában lehetséges.

Daczára az óriási közönségnek a tánc azért szép rendben folyt, s ezért a buzgó rendezőseget a legnagyobb dicséret illeti.

Dicséret különben az unitárius ifjúságnak egészen. Ez az ifjuság akármilyen szép és jóról van szó, mindenütt elől jár, s illet, hogy mulatsága is ilyen legyen.

A Lövöldébe zeneszóval zászlók alatt vonult ki az iskola, s a míg a tánc megkezdődött a kisebb fiúk vigan szaladgáltak a Lövölde utain.

Nyolcz óra után intett csinos kék lobogójával az alelnök s a cigányok rázendítették a csárdást, melynek vége hossza nem akart lenni, szakadatlan azt kiabálták, ha Csikai végét akarta szakítani, „hogy volt”. S Csikai, ha kívánták szívesen megmutatta, hogy volt, s csinálta szakadatlanul. A szünóra alatt a közönség az étterembe nem fért be s egy része künn telepedett le, alig vacsorázott azonban meg a fiatalság mindjárt szupéhoz kezdett s ennek csakugyan nem volt vége még reggel öt órákor sem, akkor is folyt tüzzel, animóval, úgy a miként azt az unitárius székely fiúk tudják csak járni.

A négyeseket 160 pár tánczolta s nem azt kellene a kolozsvári szépek közül felírni a kik ott voltak, hanem a kik nem, s mint, hogy állent sem tudunk hamarosan, névsort azért nem írunk.

Junius 1-vel

uj előfizetést nyitottunk lapunkra. Kérjük az előfizetések gyors megújítását.
Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFELE.

Kolozsvár, junius 5.

— **Előfizetők figyelmébe.** Az utazási és fűrdő-ésszak alatt lapunk kiadó-hivatala az idén is elfogad „turista előfizetést”. Ez intézkedés köpetkeztében az utazók és fűrdőzők abban a helyzetben vannak, hogy ha naponkint változtatják is tartozkodási helyüket, előleges rendelkezésük szerint mindenütt ott találják már lapunk egy vagy több legújabb számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szálladókban. — **Ily előfizetéseknél, melyeket bármely naptól kezdve tetszés szerinti időtartamra elfogadunk, feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesítve legyen, hogy mely napon honod küldje a lapot.**

— **Újság, hír nélkül.** Tegnap szinte ilyen formán nézett ki az „Ellenzék” — a ki hirtelen rátekintett; hanem ez persze csak látszat volt, mert események alig torlódtak tömegesebben tollunk alá, mint épen tegnap. És mindenik esemény éppen minket érdekelt közelről. Míg a fővárosi lapok csak a kormányválság izgató eseményeit tárgyalták, a mi természetesen az egész országot s így minket is egészen közelről érdekel, addig nekünk kijutott az Emke évi közgyűlése és (a mit szívesen elengedjük volna) a vasuti katasztrófa. E három aktualis thema foglalt el az újságban minden tért a „Mindenféle” rovatában, ezért kellett olyan kurtát huzni, hogy alig két rövid hír jelent meg szorosan a terjedelmes kalap alatt.

— **Jósika Miklós báró és az akadémia.** Az Emké-nek tegnap Tordán megtartott évi közgyűléséről már bőven megemlékeztünk legutóbbi számunkban. Megemlégtük azt is, hogy d. e. 10 órákor leplezték le azt az emléktáblát, melyet Jósika Miklós br. születésének századik évfordulójára vésetett a város a magyar regényírás atyjának szülőházára. Képviselve volt ezen a kegyeletes ünnepen majdnem minden valamirevaló irpdalmi és tudományos társaságunk. Ott volt a Kisfaludy-Petőfi-társaság, Kölcsey Egyesület, Erdélyi Irodalmi Társaság, Dugonics-Társaság, az Otthon írók és hírlapírók egyesülete, Kemény Zsigmond Társaság, Magyar Történelmi Társu-

lat, Magyar Földrajzi Társulat, Magyar Néprajzi Társaság, mindenféle magyar nyelvterjesztő vidéki egyesület, tanítótestületnek. egyházközségek, a főváros és számos város megye küldöttjei, valamennyi budapesti és kolozsvári újság képviselői, sőt a vidéki kisebb lapok kiküldöttjei is szóval ott volt az egész ország. És mégis hiányzott egy csak egyetlenegy testület, legelső tudományos intézetünk, az akadémia. Hát hiszen a Jósika Miklós emlékeztetési cseppet sem árt az akadémia távolmaradása, de talán mégis csak illő lett volna az akadémiaának is képviseltetni magát ezen a kegyeletes ünnepen.

— **Tűzoltó közgyűlés.** Vasárnap délelőtt tartotta meg igen nagy érdeklődés mellett a kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet évi rendes közgyűlését a városház gyűléstermében. A tagok már 9 órákor kezdtek gyűlekezni a laktanya helyiségében s már háromnegyed 10 órákor a menetre készen állottak. Pont 10 órákor jelent meg a helyettes főparancsnok Bartha Gergely s azonnal indult az egylet zenekarának élén a belmagyar-utczán a főtéren keresztül a városházára. Pontban fél 11 órákor nyitotta meg lelkes s buzdító beszédében a gyűlést az egylet buzgó elnöke Sigmund Ákos. A tárgysorozat tárgyalását megelőzve Polcz Rezső elmaradását jelenti be, ki ágyban fekvő betegsége miatt nem jelenhetik meg a közgyűlésen. Ezután Eöry Ernő elmaradásának tudomásvétele után a választmányi és főparancsnoksági évi jelentéseket olvasta fel Körösy József főparancsnoki segédtitisz. Mindkét jelentés helyeslő tudomásvételé után Hory Béla a pénztárt vizsgáló bizottság elnöke tette meg jelentését a pénztár állásáról. A jelentés tudomásul vétele után köszönetet mond a közgyűlés Székly Miklós pénztárnoknak a pénztár helyes kezeléséért. Azután a választások ejtettek meg. A választmányba beválasztattak közfelkiáltás útján: Elnökök: Sigmund Ákos, alelnökök: Dörgő Albert s dr. Groisz Gusztáv, ügyészek: Deáki Albert, titkárnak Kuszko István, pénztárnoknak: Székly Miklós, jegyzőnek: Körösy József. A parancsnokságba közfelkiáltás után beválasztattak: Polcz Rezső főparancsnoknak, Mihály László, dr. Matusovszky András, dr. Veres Lajos és dr. Höntz Kálmán orvosoknak. Páchey Lajos Reschner Károly mérnököknek. Szavazás után megválasztattak: Bartha Gergely mászó oszt. parancsnoknak, Eöry Ferenc szivattyús oszt. parancsnoknak, Albert Károly vízszertő oszt. parancsnoknak. H. Veres Károly rendfentartó oszt. parancsnoknak, id. Philippi Gyula zene oszt. paranssnoknak. Segéd-tiszteket megválasztattak: főparancsnoknak Körösi József, mászó s. tisztnék Barkovszky Alajos, szivattyús s. tisztnék Ehrenberger Ferenc, vízszertő s. tisztnék Balázs Ferenc, rendfentartó s. tisztnék Szighety Árpád, zenekari s. tisztnék Czákó Lajos. Szertárnokok lettek: ifj. Philippi Gyula s Borbély Mihály. Az új tisztikar az eskü letétele után tisztelgett Polcz Rezső főparancsnoknál.

— **A kolozsvári torna vívodában** az idén az első torna vizsgálat jun. 4-én d. u. volt a kereskedelmi akadémia növendékeivel. Ugy a szabad, rend és szorgorlatok, mint a versenyek és társas gyakorlatok a közönség tetszésével találkoztak. A vizsgálat beféjezésénél Kis Sándor igazgató szép beszédet mondott, melyben buzdította a növendékeket a tovább haladásra, megköszönte az intézet torna tanáranak fáradoztatlan munkásságát s meglegedését fejezte ki a vizsgálat sikere felett. A győztesek elismerő okiratot kapnak.

— **Érdekes hangverseny** van később, Oberti karmester vezetése alatt, még pedig a végleg megalakulandó hírlapírói kör javára. Kolozsvárt annyi jeles dilettans zeneszerző élt és él, hogy műveik felelevenítése, s illetve az újaknak bemutatása csak érdeket kelthet a közönségnben. A műsor részletes megállapítása már folyamatban van, egyelőre azonban még csak annyit irhatunk meg, hogy lesz zenekari előadás, magán-ének, zongora- és hegedű hangverseny. A dilettans zeneszerzők közül képviselve lesznek: Simon Kálmán, Sigmund Ákos, Bánffy György báró, Bethlen Gábor gróf, Ditrői Mórné, Nagy Gábor, Vikol Simon, Korb Aranka, Vajda Emil, Fogel és Schuster Erhard. A nagy érdekű hangversenyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kolozsvár képviseltetése** ügyében a f. évben Budapesten tartandó nemzetközi közegészségügyi congresszuson, a városi bizottság szombaton tartott közgyűlése elfogadta a közegészségügyi bizottság javaslatát. Ennek értelmében tehát képviseltetésre felfognak kéretni a városi kommunítás mind ama tagjai ki különben is résztvenni szándékoznak a conresszuson; mint szakférfiak pedig Salamon Antal városi tanácsos s a közegészségi ügyek derék előadója és Bartha János fognak kiküldetni.

— **Hol voltak a főispánok?** Mindenkinék feltűnt tegnap Tordán, hogy az Emke közgyűlésén egyetlen erdélyrészi főispán sem volt jelen. Talán bizony a kormány bukásával lemondó levelek szerkesztésével voltak elfoglalva?

— **Hatalmas fehér lobogó** vörös keresztel, melyet a belmonostor utczában lenget a szél, hogy ma lesz a mentő malis. A lövölde már teljes díszben áll s csak a Duchony finom izlése talál még itt-ott rendezni és szépitni valót. Egy szóval minden rendben van s csak az van hátra még, hogy végre valahára az időjárás is rendbe jöjjön, a mi — a legtöbb valószínűséggel — szintén meg fog történni a mai hold

változással. Az auspiciumok tehát elég jók arra, hogy annyi szép leány gyűljön össze ma a lövölde termében a mennyi épen elég tömeges szerencsétlenséget idézni elő a . . . szívekben. Hogy aztán ez ellen mikép tudnak majd gyors segélyt nyújtani magok a mentők is, azt valóban nem tudjuk elképzelni.

— **Junialis** a kolozsvári vasuti olvasó és dalkör alaptökeje gyarapítására 1894. évi junius hó 17-én, a „Hója” nevű ordóben dalárdájának közreműködésével tanczal egybekötött zártkörű kirándulást rendez.

— **Az egyetemi kör** majalist rendező-bizottság vasárnap tartotta meg zárgyűlését a melyen a tisztikar véglegesen beszámolt. A jelentésből kitűnik, hogy a majális anyagilag is igen szépen sikerült és a bizottság az egyetemi körnek várokozásan felüli összeget adhat át tiszta jóvedelemként. A bizottság a gyűlés végén köszönetet szavazott a tisztikarnak buzgó működésért.

— **Az egyetemi körnek** május hó 28-án tartott majálisán felülfizettek: dr. Brandt József védő 25 frt, dr. Óvári Kelemen védő 25 frt, dr. Jancsó György védő 10 frt, dr. Lőte József védő 20 frt, dr. Márki Sándor védő 25 frt, dr. Genersich Antal 5 frt, dr. Lechner Károly 2 frt, dr. Terner Adolf 5 frt, dr. Moldován Gergely, dr. Schilling Lajos, dr. Szádeczky Lajos 3—3 frt. dr. Koch Antal, dr. Vályi Gyula, dr. Farkas Gyula 5—5 frt, Hegedűs Sándor 10 frt, gr. Korniss Viktor 3 frt, gr. Beldi Ákos, Bíró Béla, Dalmai 5—5 frt, dr. Farkas Lajosné 2 frt, Pavlik Sándorné 2 frt, ifj. Albach Géza 3 frt 50 kr, Schlauff József 6 frt, K. Y. 50 kr. K. Y. 20 kr. A kegyes adakozók fogadják e helyen is a rendezőség köszönetét. Krenmer Miklós b. pénztáros.

— **A kolozsvári ev. ref. kollegium** előjárósága halás köszönetének kifejezése mellett tudatja, hogy a kollegium építési alapjára a következő kegyes adományok folytak be:

III. közlemény, A 110 sz. iven id. Lészai Ferenc kollegiumi főgondnok 400 frt, ifj. Lészai Ferenc 100 frt. A 247 sz. iven Almádi Zsigmond gyűjtő 270 kr, N. N. 2 trt, N. N. 50 kr, ifj. Gunesch Károly 50 kr, Moldován Miklós 50 kr, N. N. 50 kr, Ács Ferenc 50 kr, Messzer Jakab 30 kr, Kató József 1 frt, Sebesi Pál 1 frt. N. N. 30 kr, Deák Ferenc 20 kr, Klimm Pál 50 kr, Czerny A. 20 kr, Czeiler Géza 20 kr, Winzer Herman 30 kr, Diószegi J. 20 kr, Burgya Tódor 50 kr, Kertész Mihály 10 kr, Grün Adolf 1 frt, N. N. 20 kr, Boér Károly 50 kr, Schultz Rezső 50 kr, N. N. 20 kr, Deutsch 10 kr, Hirschfeld 50 kr, Wurscher 40 kr, Nagy Józsefné 20 kr, Kolozsvári takarékpénztár 2 frt, Jeszenszki Ferenc 50 kr, Bányai Károly 20 kr, Csiky Mihály 50 kr, Dániel Antal 30 kr, Ákoncz 30 kr, Hoffer 30 kr, N. L. 10 kr, Polcz Albert 20 kr, Steif Jenő 10 kr, Korbuly Bogán 50 kr, br. Jósika Samu 1 forint, Szűcs Géza 2 frt, Aszlán János 50 kr, ifj. Berkesi Sándor 50 kr, Benedek Ferenc 1 frt, N. N. 20 kr, Sárka Kristóf 20 kr, Kolozsvári kisegítő tkptár 2 frt. D. Deák József, (a 153 iven) 10 frt, D. Deák Józsefné 5 frt, D. Deák Zoltán 1 frt, özv. Nagy Józsefné 1 frt, Orbán József 1 frt, Bányai Sámuel és fia 1 frt, Hellmann testvérek 3 frt, Hofer M. József 1 forint, Kurdilla Jerencz 50 kr, Rap Kristóf 50 kr, Hunvald Lipót 50 kr, Bogyó István 1 frt, Kónya Sándor 1 frt, Reményik Lajos 1 frt, Weisz József 1 frt, Moskovits Berta 50 kr, Czecz Péter 1 frt, Werthamer Vilmos 50 kr, Ozorai Adolf 50 kr, Weisz Lázárné 50 kr, Katona József 50 kr, Régeni György 1 frt, Nagy János 50 kr, Hirsch Hermann 50 kr, br. Bánffy Dánielné 5 frt, ifj. Rucska János 2 frt. A 220 sz. iven Szilágyi Gyula nyenyedi tanár 10 frt, Klein Árpád 5 frt, br. Bánffy Ernő 100 frt, Asztalos János 10 frt, Bartha Zsigmond 5 frt.

— **Évzáró vizsga.** A kolozsmonostori rom. kath. népiskola évzáró vizsgái tegnap folytak le igen szép eredménnyel, melyért az elismerés Portik Endre tanítót illeti. Ezt az iskolát a rom. kath. státus igazgató tanácsa tartja fenn igen jó karban. Ujabbban is egy tanteremmel bővítette ki s igen díszesen a modern követelményeknek megfelelően rendezte be. Az iskolának 140 növendéke van s ezek közül 41 oláh, kik mind folyékonyan beszélnek magyarul, noha a legtöbb a mikor beadták egy szót sem tudott, s legnagyobb érdeme Portik igazgató tanítónak éppen ez, s ezért a legnagyobb dicsérrel adozunk neki. — Az oláh gyermekek között 100 frt jutalmat osztottak ki a Szentiványi-féle alappól. A rom. kath. státus részéről a vizsgán Bíró Béla apátplébános volt jelen, az Emke részéről Vörös Sándor kir. tanácsos tanfelügyelő, mindketten a legnagyobb meglegedésüket és köszönetüket nyilvánították Portik Endre tanítónak a meglepő szép eredményért.

— **Gyászhir.** Burckhardt Ágoston városi polgár, veterán könyvnyomdász, a kolozsvári nyomdász-egylet alapító tagja és tisztelbéli elnöke folyó hó 4-én délután 3 órákor elhunyt. Egy küzdelemmel és sok megpróbáltatásokkal teljes és terhes élet végződött be a boldogult halálával. Temetése f. hó 6-án, d. u. 6 órákor lesz.

— **Gyászhirek.** Tóth Mózsefné, szül. Proniusz Katalin folyó hó 3-án d. u. fél 5 órákor élete 40-ik, boldog házassága 23-ik évében Kolozsvárt meghalt. — Csikszentmártoni özv. Szabó Mártonné Illyefalvi Biális Anna Szombatfalván meghalt.

— **Dr. Kármán Mór** miniszteri biztos már több nap óta városunkban időzik

tanügyi vizsgálat céljából. Több mint négy napon át délelőtt délután megjelent a tanítónő képezdében; a tanórákon és vizsgákon meghallgatta a növendékek feleleteit és — mint értesülünk — a tapasztaltak felett legmelegebb meglegedését nyilvánította. Szombaton délután a tanító képezdében tett látogatást hol Boér Gergely az intézet buzgó zenetánára egy igen szép hely számból álló előadással lepte meg a ministeri biztost. A nő vendégek alapos késztültsége, s a korrekt előadás csakugyan kellemesen lepte meg dr. Kármánt, ki maga is nemcsak kitünő zene tehetség, hanem jeles művelője is a magasabb zenének. A szép siker felett nyilvánított elismerése a miniszteri biztostnak méltó jutalom lehet Boér Gergelynek a tanító képezde e kitünő zenetanárának.

— **Jósika-ünnepély.** Br. Jósika Miklós születése századik évfordulója emlékére, a brassói magy. kir. állami főreáliskola pénteken junius hó 8-án d. e. 11 órákor iskolai ünnepélyt rendez.

— **Séta-hangverseny** lesz holnap, jun. 6-án d. u. 5 órákor a gyermek és ifjusági multság alkalmából a sétatéren. A hangversenyt a cs. és kir. Bils 51. gyalogezred zenekara rendezi.

— **Fáklyás-zene Gyéresen.** Kevés vármegye dicsekedhetik olyan józan értelmű magyar néppel, mint Torda-Aranyosvármegye. Szombaton este is a vármegyének egy része tanujelét adta hazafias érzületének és jóra való gondolkodásának, hogy kalapot kell emelnünk az ilyen nép előtt. Alig terjedt el a hire ugyanis, hogy Bethlen Gábor országgyűlési képviselő az Emke elnöke Gyéresre érkezett, a körülfekvő falvak Harasztos, Gerend, Keresztes stb. magyar lakossága rögtön megragadta az alkalmat, hogy a népszeri főúr, az Emke ki-váló elnöke mellett demonstrálhasson. Az est beálltával sűrű tömegekben kezdett gyűlni a nép Bethlen Bálint gróf kastélya körül, hol Bethlen Gábor szállva volt. A nép fiaiból összeállított zenekar Rákóczi-indulójra jelezte az ünnepélyesség kezdetét. Több száz fáklyavivő és lámpion-tartó vonult fel a kastély udvarára és a nagy köröndött megkerülve a dalúskör szép éneke után Bartha Lajos református pap üdvözölte lendületes szavakban a nemes gróft, ki meghatottan köszönte meg a nép ily közvetlen szeretetét és tiszteletét. Bartha Dani kigazda pedig a nép nevében Bethlen Bálint gróft, a kastély urát éltette, a kinek a kapuja mindig nyitva áll, ha a nép öt panaszaiával fölkeresi. A példás rendben lefolyt megható ünnepély után kezdet vette a lakoma, úgy fent a palotában, mint lent az udvaron. A nemes gróf asztalánál felköszöntőket mondtak Bethlen Gábor grófra, kit Szentmarjai Dezső élte-tett igen szellemesen, Bethlen Bálint grófnőre, a házigazdára és jelenvöltoakra. Az udvaron ezalatt folyt a táncz vig muzsika szó és bor mellett s még az oláh atyafiak közül is igen sokan odacsatlakoztak a hegy lé mellett éltetni az Emkét s vele együtt annak elnökét, Bethlen Gábort.

— **A Mária Dorothea-egylet** jun. 6. multságán a következő hölgyek vezgik a legfáradtságosabb munkát: a pénztárosi teendőket: Albach Gézné, Finaly Henriké, Szvacsiná Gézné, Donogány Jánosné, Moldován Gergelyné, Petrán Józsefné, Török Istvánné, Geréb Mártonné, Szathmáry Ákosné, Czirják Albertné, Kele Berta, Lier Jenőné, Makoldy Józsefné, Trandefir Miklósné, Dumbráva Lászlóné, Wolf Jánosné. Az ő áldott kezük veszi át mindenki filléreit, melyekkel gyermekeinknek, ifjainknak egy boldog napot szerzünk. 20 kr lesz a beléptidj mindenkire nézve a jun. 6. gyermek- és ifjusági multságán. A közönség szórakoztatására katonazene és 5 cigányzenekar fog szolgálni. Meghívók külön a jun. 6. ünnepélyre és multságára nem bocsátattak ki. Mindenkit szívesen látnak, ki gyönyörűségét találja egyszerű, vidám multságban. A jun. 6. multság mindenkire néve már d. u. 3 órákor kezdődik 1400 iskolás gyermek felvonulásával minden iskolából és felnőttekre nézve éjjeli 12 óráig tart. A rendezőség összes főiskoláinkból télt ki, melynek élén buzgóság tekintetében is az egyetemi ifjuság áll.

— **A magyarság Bécsben.** Évről-évre öröndetesebben gyarapszik a magyarság a császárvárosban is. Leginkább bizonyítja ezt a tény a jelenség, hogy egymásután alakulnak Bécsben a magyar egyletek s mindegyik meleg pártolásra talál. Tegnap is megnyílt egy újabb bécsi akadémiai magyar egylet. A bécsi akadémiai magyar egyület ugyanis, mint onnan táviratozzák, az egyesületet saját helyiségében vasárnap nyitották meg. A megnyitás nagy ünnepséggel s a tagok tömeges részvétele mellett folyt le. Az ünnepi beszédet Krensey elnök mondotta.

— **A repülő baptisták.** A békési baptistákat, úgy látszik, be-becsapja „a mennyei sugarlat”, mert hol egyik, hol másik jár pórul jámbor képzéldésével. A napokban Kocsor Erzsók hívő-nő adta meg az árát a világban abbéli hátramaradottságának, hogy még el nem érkezett az igazi Wellner, a ki a békési baptistákat patent repülőgépeken szállítsa mennyei kihallgatásra. Kocsor Erzsóknak egy szép májusi éjszakán azt sugta a mennyei szó, hogy siessen föl, mert konferenciát kell

tartani az Urral a békési hívők érdekében. Erzsók asszony nem vette tréfára a dolgot, hanem fölmászott az eperfa tetejébe s ezen szavakkal: „Megyek óh Uram!” a világűrbe lóditotta magát. Az eperfa alá pórásztott malacok rémülve látták, mint zuhan közéjük, a termetes fehércseléd s csak azzal látták indokolva a dolgot, hogy urnójuk mióta a mennynei szózattal trafikál: el-el feleli nekik az enniválót kiszolgáltatni. Erzsók elnyult az alma-mater kebelén s lepedőbe vitték be az ágyába melyet a doktoron kívül a jámbor hívők vesznek naponta körül. Érdekes, hogy Erzsók asszony, bár rettenetesen össze van törve s nagy fájdalmai vannak, békén türi a dolgot s csak magát okozza, mert ugymond: egy nappal elhamarkodta a menybemenetelt, még nem volt egészen megérve! Az ágya körül imádkozó hívők szentül hiszik, hogy másodsorára Erzsóknak sikerülni fog a menybemenetel.

— **Kossuth Lajos könyvtára.** Kossuth Lajos könyvtárát tudvalevőleg a nemzeti muzeum kiküldöttje Fejérfapatak László dr. dr. igazgatóőr május 16. és 30-a között Turinban átvette, Az átadásról részletes jegyzék készült, mely 2690 leltári számot foglal magában. A könyvek füzetek száma 4299. Ez anyagot 28 naoy ládába becsomagolták s a turini Fratelli Girard szállító-cégé vonatra adta és így remélhető, hogy a nagybecsű könyvtár 10—12 nap alatt Budapestre érkezik. A könyvtárt Kossuth Ferencz adta át Fejérfapatak dr. igazgató-örnek. — A könyvek legnagyobb részét Kossuth Lajos sajátkezüleg jelezte Kötő tulajdonánál, egy nagy részét azonban csak most — az átadás alkalmával jegyezték meg Kossuth Lajos névalírástát feltüntető bélyegzővel. Nagybecsűek a könyvtárban az 1850-es évekbeli emigrációra, politikai mozgalmakra vonatkozó külföldi irodalom termékei, melyek mondhatni teljes sorozatban vannak meg. Nagy számmal vannak a könyvtárban külföldi írók, városok, államok tisztelet aján-dékai, személyesen átnyújtott, dedikációval ellátott könyvek, köztük igen ritka diszpeldányok. Általában a könyvtár azonkivül, hogy egy nagy történelmi alak szellemi követ tünneti fel, magába véve is igen értékes. A könyveken nagy részében az elhunyt jegyzetei, magyarázatai, megjegyzései olvashatók. Kossuth Lajos könyvtárát a nemzeti muzeum könyvtárainak dísztermében a Széchenyi-teremben állítják fel.

— **Megölte a játék izgalmá.** Montecarlo egy újabb áldozatáról hoz hírt a táviró; de ezuttal nem az ott szokások, vagy legalább is nagyon gyakori uton és módon vált meg az illető játékos, egy előkelő görög vendég, az élettől. Halálát a roppant izgatottság okozta, a melylyel a szerencsés-játék esélyeit kísérte. Alétlan vitték a kaszinó játszótéréből az orvos szobájába, a hol azonban minden felélesztési kísérlet hiábavaló volt, mert pár pillanat múlva a szívbélhűdés a szenvedélyes játékost megölte.

— **Földrendés Olaszországba.** Mint Rómából jelentik, a mult kedden Viaggi-anella területén heves földrendés volt. Néhány ház teljesen elpusztult s az egész lakosság a legnagyobb rémülettel futott ki hajlékaiból, a melyekbe — újabb katasztrófától tartván — nem igen mer visszatérni. Emberélet szerencsére nem esett áldozatul.

— **Újabb leletek Delphiben.** Athénből távirják a londoni Timesnek, hogy Delphiben újabb fontos leletekre bukkantak, — egyebek közt Apollónak egy kolosszális szobrát és egy fogadalmi oltár talapzatát, melyet Gelon szyrakuzai tirán emeltett s mely ennek a karthágóiak fölött Himera mellett 480-ban kivívtott fényes győzelméről megemlékező felirással van ellátva.

— **Kiadó** Kolozsvárt a kétvízközt egy majdnem 20 holdból álló terület gazdasági épületekkel és lakházzakkal. Gyártalepnek, marha- vagy disznóhizaldának igen alkalmas. Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A helyzet.

Budapest, junius 5.

A szabadelvű körben el van terjedve, hogy a király ismét Wekerlérre bizza a kabinet alakítását.

Ma délelőtt tíz órákor fogadta Wekerle miniszterelnököt.

Ez megerősíteni látszik azt az elterjedt hírt, hogy a király kívánságára Tisza Lajos a kormányból kimarad.

Másfelől jelentik, hogy ő Felsége Wekerlétől, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter kimaradását is kívánta, de Wekerle nem hajlandó beleegyezni, s ezért a király ma délután Tisza Kálmánt és Széll Kálmánt fogadja.

Valószínű, hogy ma estig véglegesen döntenek a kérdésben.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

HIRDETESEK.

Sz. 2132 - 1894. tlvk.

530. (1-1)

Hirdetmény.

A székelvudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Varga György alperes korondi lakos végrehajtást szenvedő ellen 8 frt 42 kr. s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó korondi 243 sz. tlvkben alperes Varga György nevére irt A + 227. hrsz. ház és beltelek 160 frt, 252¹/₂, 255, 256. hrsz. ház, beltelek, kert 167 frt, 2623. hrsz. legelő 31 frt, 7126, 7135, 7131. hrsz. kaszáló és legelő 12 frt, 7256. hrsz. legelő 1 frt, 8014. hrsz. kaszáló 5 frt, 8025. hrsz. szántó 2 frt, 8071, 8081. hrsz. legelő 15 frt, 8098. hrsz. kaszáló 4 frt, 8114. hrsz. legelő 3 frt, 8310. hrsz. szántó 1 frt, 8332. hrsz. kaszáló 11 frt, 8507. hrsz. kaszáló 24 frt, 8516. hrsz. kaszáló 14 frt kikiáltási árban külön telekkönyvi jószágtestenként az 1894. évi július hó 16-ik napján d. u. 1 órakor Korond község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadék-képes papírban kötelesek a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Sz. Udvarhelyt, 1894. évi május hó 2-án.

ILLYÉS FERENCZ,
kir. törvényszéki egyesbíró h.

A nagyérdemű vidéki közönség szíves tudomására óhajtom hozni, hogy

Báldi Károly könyvkereskedő szomszédos helyiségét,

kapcsolatosan *fűszer-, vas-, norinbergi- és vegyesáru üzletéhez csatoltam*; megnagyobbitott

czipő- és férfi-divat czikkkel

rendeztem be; egyidejűleg gondoskodtam czipő-üzletemben elkülönített szobahelyiségről is.

Van szerencsém tehát a nagyérdemű közönségnek nagy választéku

czipő-, férfi-divat-, galanteri áruimat

tetszetős alakban, jó minőségben, lépést tartva a változó divattal, legutányosabb árban ajánlani.

Ajánlom továbbá *fűszer-, vas- kötött-gyapot és pamutárui-* mat, dúsan berendezett *üveg-, porcellán-, önálló servies- és* diszmű-áruimat.

A közelgő szezónra *ugorkás-, valamint befűtött üvegeket* jó alakban, feltűnő olcsó árban lehetek szerencsés tisztelt vevőimnek kiszolgáltatni

Pontos és szolid kiszolgálásért kezeskedve, maradtam a n. é. közönség szíves megkeresését kérve,

Nagy-Enyed, június hó.

kiváló tisztelettel

527. (1-3)

PALLOS GYULA.

KÁRPITOK

bel- és külföldi
ajánlja dús választékban

LÉDERER ERNŐ

Budapest, IV., Bécsi-utca 2. sz.
Kolozsvár, Bel-Tordautca 11. szám.

Lakások és nyilvános helységek eredeti vázlatok szerint izlés-
teljesen berendeztetnek és minden azokkal egybekötött díszítési munkák
971. (21-21.) jódtálas mellett elvállaltatnak.

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelvöld legszénasvadásabb, legkellemesebb izú és legol-
csóbb savanyúvize a

„BAROSS FORRÁS”

kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál. Gazdag szénasav tar-
talmánál fogva a a bornak izét kellemessé teszi és színt nem vál-
toztatja, miért is a vendéglős uraknak „Spritzer” gyanánt
különösen ajánljatik.

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross“-forrásról:

Az erdővidéki „Baross“-forrás név alatt újabban forgalomba hozott ás-
ványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénasavat tartalmazó forrás termékeinek.
A víz tiszta, átlátszó üledék és mellék iz nélkül való, igen kellemes és üdítő
élvezeti, járványos időkben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a légutak és tápcsar-
torna, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz
töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czél szerű, kifogástalan.

Kolozsvárt, 1893. ápril hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,
egyetemi tanár.

kellemes, üdítő s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom
a „Baross“-forrást stb
Kolozsvárt, 1892. július hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross“-forrás savanyúvizet kellemes, izgató hatásánál fogva a légző
és emésztő szervek és a húgylólyag hurutos bántalmainál kitűnő eredménnyel
rendeltem. Izgatósságot, vértörlő hatást nem okoz. Igen gazdag szabad szénasav
és gazdag vastartalmú miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, üdítő
savanyúvíz. A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor
kivánalmainak; a forrás és kezelés tisztaságáról különben a nyár folyamán sze-
mélyesen is meggyőződtem.

Kolozsvárt, 1892. december 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,
városi orvos.

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő præservatívum.

Kizárólagos raktár:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

„THE GRESHAM” életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
Budapest, Ferencz Bécs, Gisellastrasse
József-tér 5. 6., 1. sz. alatt,
a társaság házában. a társaság házában

A társaság vagyona 1891. évi június 30 án Frk. 117,558.797.
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi
június 30-án „ 20,725.259 —
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések
s visszavásárlások után a társaság fenn-
állása óta (1848) „ 249,311.449 —
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a
társaságnál „ 61,372.000 —
értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által
társaság fennállása óta benyújtott ajánla-
tok összértéke „ 1,728,184.555. —
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alap-
ján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen
szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak
és az erdélyi vezérügynökség Kolozsvárt, Belszen-utca
5., 7. sz. 7. (37-x)

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedli” mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzletemről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes
óriási mennyiségű árucikkeket készpénzben, a más előnyök mellett megvenni, a
mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhez gyönyörű minták ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, a milyen még soha sem volt, szabók-
nak bérmentetlen.

Öltözetekre való kelmék

Peruvien és Dosing a magas olerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir.
hivatalok, veterán, tűzoltó, tornász, cseléd egyenruhákra, teke- és játékas-
talokra való posztó, loden vízmentes kelmék vadász kabátokra, mosó kelmék,
utazó paladok 4-14 frtig. A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjú posz-
tórut, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára és költségére
nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROVSKY JANOSHOZ

BRÜNNEN, (Ausztria Manchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.
Szátküldés csak utánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, len-
gyel, olasz és francia nyelven 126. (20-24)

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

Kolozsvárig szállítva

vaggonkint m. mázsája csak 44 és 48 frt.

Nemkülönben:

tölgyfa-pallók, Skarl talpfák, küllők, építkezésekhez
való faragott fenyőfák, zsendelyek, stukaturfák, szőlő csap-
karók szintén a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károlynál,
B-Hunyadon. 34. (31-x)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyu-
vizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyul-
tak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál,
gyomorégés s a túlságos nyálka és sarképződéssel járó emésztési za-
varokban, gyomor- és belsőbbában, altesti vérbőségben, vérpangásban,
aranyérbén, rásttkór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az
epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövek-
ben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sáp-
kórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérszegény-
ségi állapotokban, a vesék és húgylólyag hurutos bántalmaiban, kez-
dődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a méh
idült tömüléseimél, dagainál, fehér folyás, a nemi részek gyengeségei-
ben, angol kórban, köszvény- és csúszbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett
meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecsketej, hidegvíz-
gyógymód, massage, svéd tornászát áll az azt igénylők
rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség
rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30¹/₂-kal olcsób-
bak. Az éttermekben nagyon jutányosan étekezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora-
és társalgó termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek,
bálok s kirándulások; ugyisintén egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógyúj-
mentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut-állo-
máson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra
magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin,
ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyen-
ként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. Ezen ko-
csikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1894. évi május hó 15-én.

523. (2-20)

A fürdő-igazgatóság.